

# WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PLASTYKI

Niepubliczna Szkoła Podstawowa JONATAN

Wymagania edukacyjne zostały sformułowane w oparciu o podstawę programową oraz "Program nauczania plastyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej "Do dzieła" autorstwa J. Lukas, K.Onak, M. Ipczyńskiej, N. Mrozkowiak. Nowa Era.

## Kryteria oceniania

Podczas ustalania oceny z plastyki istotne jest uwzględnienie nie tylko wiedzy i umiejętności artystycznych ucznia, ale przede wszystkim pozytywnej postawy wobec przedmiotu i zaangażowania w zajęcia. Nauczyciel zwraca szczególną uwagę na:

- Wysiłek i zaangażowanie ucznia. Podjęcie próby realizacji własnego pomysłu, przyjęcie postawy twórczej.
- Poziom uzdolnień i predyspozycji plastycznych ucznia.
- Poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności plastycznej i wiadomości z teorii plastyki.
- Aktywne uczestnictwo w zajęciach.
- Przestrzeganie zasad BHP podczas korzystania z narzędzi i materiałów plastycznych.
- Efektywne gospodarowanie czasem przeznaczonym na ćwiczenia plastyczne.
- Utrzymywanie porządku w miejscu pracy.
- Sukcesy i osiągnięcia. Ocena może uwzględniać wyniki ucznia w konkursach plastycznych, udział w szkolnych i pozaszkolnych uroczystościach.
- Dodatkowe zaangażowanie. Warto docenić uczniów, którzy uczestniczą w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych związanych z plastyką, wykonują ponadobowiązkowe prace plastyczne lub przygotowują informacje wzbogacające lekcję, uczestniczą w życiu kulturalnym poza szkołą.

## Zasady oceniania

Ocenianie prac plastycznych może być trudne ze względu na charakter i specyfikę przedmiotu. Nie wszyscy uczniowie wykazują uzdolnienia w dziedzinie działań artystycznych, przez co kluczowe jest stosowanie kryteriów oceny. Zasady oceny pracy ustalane są przed rozpoczęciem działań plastycznych.

### **Kryteria oceny:**

- Zgodność z tematem. Praca plastyczna powinna wyraźnie odnosić się do tematu lekcji.
- Bogactwo treści – wartości formalne pracy. Ocenie podlega umiejętność posługiwania się kompozycją, kolorem itd. (odpowiedni dobór środków artystycznego wyrazu).
- Samodzielność. Ocenie podlegają tylko prace wykonane samodzielnie przez ucznia.
- Umiejętność techniczna. Ocenie podlega poziom opanowania omawianej techniki plastycznej.
- Pomysłowość i kreatywność. Praca ucznia wyróżnia się indywidualnym stylem, uczeń chętnie eksperymentuje, podejmuje próby własnej interpretacji.
- Estetyka pracy.

### **Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:**

- Aktywność i zaangażowanie w pracę na lekcji.
- Prace plastyczne (kryteria: treść zgodna z tematem pracy, kompozycja, dobór techniki i palety barw, inwencja twórcza i oryginalność zastosowanych środków plastycznych, estetyka i staranność wykonania).
- Przygotowanie do lekcji.
- Ćwiczenia z zakresu realizowanego programu.
- „Zeszyt kreatywny”
- Kartkówka lub odpowiedź ustna.
- Udział w konkursach plastycznych.

### **Stopnie szkolne**

**Ocena niedostateczna:** poziom opanowanych treści nie umożliwia podjęcia nauki na następnym etapie edukacyjnym, uczeń nie wykazuje chęci uczestniczenia w zajęciach.

**Ocena dopuszczająca:** przyswojenie treści dotyczących plastyki, nabycie umiejętności umożliwiających realizację zadań dotyczących posługiwania się językiem plastyki w zakresie elementarnym, odnoszącym się do codziennych sytuacji życiowych, wykonywania schematycznych, znacznie uproszczonych prac plastycznych, skąpe wypowiedzi o plastyce.

**Ocena dostateczna:** przyswojenie podstawowych treści umożliwiających realizowanie bardzo prostych, schematycznych, stereotypowych kompozycji plastycznych, uproszczone wypowiedzi, świadomość potrzeby estetyki otoczenia.

**Ocena dobra:** przyswojenie treści umożliwiających tworzenie złożonych praktycznych

i teoretycznych ćwiczeń plastycznych, duża aktywność twórcza, analizowanie niektórych wskazanych treści zawartych w dziełach, przenoszenie wiedzy o plastyce na inne dziedziny życia, m.in. kształtowanie estetyki otoczenia, aktywne uczestnictwo w kulturze.

**Ocena bardzo dobra:** bardzo dobre przyswojenie treści teoretycznych i umiejętności praktycznych, wykonywanie różnorodnych, oryginalnych kompozycji plastycznych, bardzo duża aktywność twórcza, dobre posługiwanie się środkami wyrazu artystycznego w wykonywanych pracach, wnikliwe analizowanie treści dzieł, znajdowanie licznych powiązań między plastyką a innymi dziedzinami życia, aktywne wpływanie na estetykę otoczenia, rozszerzanie wiedzy poprzez korzystanie z różnych źródeł informacji, mediów, uczestnictwo w kulturze.

**Ocena celująca:** wiedza i umiejętności plastyczne przewyższające swoim zakresem wymagania programowe, postawa twórcza, poszukująca, samodzielna, oryginalna twórczość plastyczna, świadome posługiwanie się środkami artystycznego wyrazu w podejmowanych pracach, analizowanie różnorodnych treści zawartych w dziełach sztuki, zauważanie różnorodnych powiązań plastyki z innymi dziedzinami życia, kształtowanie estetyki otoczenia w różnorodnych formach, rozszerzanie wiedzy poprzez korzystanie z różnych źródeł informacji, mediów, wykraczające poza program, bardzo aktywne uczestnictwo w kulturze, żywe zainteresowanie zjawiskami w sztuce i wydarzeniami artystycznymi, udział w konkursach.

Wymagania edukacyjne (wymagania dla klas IV-VII – Nowa Era)

|   |   |
|---|---|
| <p><b>Wymagania konieczne</b></p> <p>Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dopuszczającą.</p> | <p>Z pomocą nauczyciela uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• wymienia placówki działające na rzecz kultury,</li><li>• tłumaczy zasady zachowania się w muzeum,</li><li>• wskazuje zabytki znajdujące się w regionie,</li><li>• podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych,</li><li>• wyjaśnia, kogo możemy nazywać twórcą ludowym,</li><li>• opisuje tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą,</li><li>• nazywa elementy dzieła plastycznego (linia, punkt, kontur, plama, walor barwa, światłocień, technika, faktura, kształt,</li></ul> |
|---|---|

|                             |  |
|-----------------------------|--|
|                             | <p>kompozycja, perspektywa),</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje podstawowe środki wyrazu plastycznego znajdujące się w najbliższym otoczeniu i je opisuje,</li> <li>• wyjaśnia znaczenie niektórych z omówionych na lekcji terminów plastycznych,</li> <li>• wymienia nazwy niektórych z poznanych dziedzin sztuki (np. rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka użytkowa, sztuka ludowa oraz współczesne formy: fotografika, film, instalacja, asamblaż, happening, performance),</li> <li>• rozróżnia dzieła należące do poszczególnych dziedzin twórczości artystycznej (rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka ludowa, rzemiosło artystyczne itd.),</li> <li>• tłumaczy, czym zajmują się rysownik, malarz, grafik, rzeźbiarz i architekt,</li> <li>• wskazuje różnice między rysunkiem a malarstwem,</li> <li>• uzyskuje barwy pochodne, wykorzystując barwy podstawowe,</li> <li>• wymienia podstawowe elementy warsztatu fotograficznego,</li> <li>• nazywa niektóre gatunki filmowe,</li> <li>• wskazuje środki przekazu należące do nowych mediów,</li> <li>• wskazuje podstawowe narzędzia pracy plastyka i wykorzystuje je w minimalnym stopniu w swoich działaniach,</li> <li>• podejmuje próby zastosowania elementów teorii w ćwiczeniach praktycznych,</li> <li>• wykonuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności,</li> <li>• utrzymuje w porządku swój warsztat pracy,</li> <li>• stara się przestrzegać zasad BHP podczas działań na lekcji.</li> </ul> |
| <b>Wymagania podstawowe</b> | Uczeń:   |

Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dostateczną.

- określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu,
- wskazuje miejsca w swoim regionie, w których można obejrzeć dzieła plastyczne,
- wymienia najśłynniejsze polskie zabytki oraz zabytki znajdujące się w regionie,
- podaje przykłady dziedzin sztuki uprawianych przez twórców ludowych oraz wykorzystywanych przez tych artystów technik plastycznych,
- wyjaśnia znaczenie wybranych tradycji i symboli związanych ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą,
- opisuje elementy dzieła plastycznego,
- tłumaczy znaczenie omówionych na lekcji terminów plastycznych,
- wymienia poznane podczas lekcji dziedziny sztuki,
- omawia poznane techniki malarskie, nazywając wykorzystywane w nich narzędzia i podłoża,
- wyjaśnia najważniejsze podziały barw,
- wskazuje elementy i układy tworzące daną kompozycję,
- przygotowuje ilustrację z zastosowaniem danego rodzaju kompozycji,
- rozpoznaje rodzaj kompozycji wykorzystanej w wybranych dziełach przedstawionych na reprodukcjach,
- wykonuje rysunek z zastosowaniem wybranej perspektywy,
- podaje najważniejsze cechy wybranych perspektyw malarskich,
- tłumaczy, czym różni się technika druku wypukłego od techniki druku wklęsłego,
- wymienia poszczególne rodzaje rzeźby,
- dokonuje podziału architektury ze względu na jej funkcje,
- wskazuje wytwory wzornictwa przemysłowego w najbliższym otoczeniu,
- projektuje przedmioty codziennego użytku,

|   |   |
|---|---|
|   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, czym różni się fotografia artystyczna od fotografii użytkowej,</li> <li>• określa różnice między dziełami kina artystycznego a filmami komercyjnymi,</li> <li>• omawia funkcję nowych mediów w sztuce,</li> <li>• rozpoznaje narzędzia pomocne w pracy rysownika, malarza, rzeźbiarza, grafika, fotografika i filmowca,</li> <li>• omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w poszczególnych technikach plastycznych,</li> <li>• przedstawia obiekty na płaszczyźnie i w przestrzeni, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego,</li> <li>• stosuje w działaniach artystycznych różne narzędzia i podłoża,</li> <li>• dostrzega wpływ faktury użytego podłoża na efekt końcowy działań plastycznych,</li> <li>• prowadzi zeszyt przedmiotowy,</li> <li>• uczestniczy w dyskusjach o prezentowanych obiektach po zachęceniu ze strony nauczyciela,</li> <li>• stosuje się do zasad organizacji pracy,</li> <li>• aktywnie pracuje w grupie,</li> <li>• utrzymuje w porządku swój warsztat pracy,</li> <li>• przestrzega zasad BHP podczas działań plastycznych.</li> </ul> |
| <p><b>Wymagania rozszerzające</b></p> <p>Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dobrą.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uczeń:</li> <li>• określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu,</li> <li>• podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych,</li> <li>• wymienia najsłynniejsze polskie zabytki i dzieła sztuki oraz zabytki znajdujące się w regionie,</li> <li>• analizuje wybrane dzieła sztuki, stosując wiedzę zdobytą podczas lekcji,</li> <li>• wskazuje najbliższy skansen,</li> <li>• wyjaśnia, czym są pieta i świętek oraz określa ich cechy na podstawie</li> </ul>   |

fotografii,

- omawia wybrane tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą,
- charakteryzuje poszczególne dziedziny sztuki,
- opisuje wybrane środki wyrazu plastycznego i przyporządkowuje jedno określonej grupie elementów tworzących dzieło,
- wymienia cechy poszczególnych rodzajów kompozycji,
- określa sposób przedstawiania przestrzeni oraz rodzaje faktury zastosowane w dziele zaprezentowanym na oglądanej reprodukcji,
- rozpoznaje, jakimi narzędziami posłużył się twórca dzieła poznawanego w postaci reprodukcji,
- wyjaśnia, jak stosować sztalugi, matrycę i dłuto,
- tłumaczy znaczenie poznanych terminów plastycznych, uzupełniając swoje definicje przykładami dzieł sztuki,
- omawia wpływ barw ciepłych i zimnych na samopoczucie człowieka,
- rozróżnia rodzaje malarstwa ze względu na przedstawianą tematykę (portret, pejzaż, martwa natura, malarstwo historyczne, rodzajowe itd.),
- charakteryzuje prace graficzne, zwracając szczególną uwagę na materiał użyty do wykonania matrycy,
- wskazuje różnice pomiędzy rzeźbą tradycyjną a kompozycją przestrzenną,
- porównuje wzornictwo przemysłowe z rzemiosłem artystycznym,
- wymienia podobieństwa między techniką malarską a techniką fotograficzną,
- nazywa środki wyrazu artystycznego wykorzystywane w filmie (perspektywa, światło, kolor) oraz określa ich wpływ na atmosferę dzieła,
- wymienia cechy charakterystyczne sztuki

nowych mediów,

- stosuje elementy wiedzy teoretycznej w ćwiczeniach praktycznych,
- używa waloru w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy,
- wyjaśnia, w jaki sposób ukazać światłocień na rysunku,
- obiera narzędzia i podłoża w zależności od charakteru i tematu wykonywanej pracy plastycznej,
- posługuje się właściwie przyborami i narzędziami plastycznymi,
- porównuje środki wyrazu plastycznego zastosowane w dwóch wybranych dziełach malarskich zaprezentowanych na reprodukcjach,
- wykorzystuje dany rodzaj kompozycji oraz wybraną technikę plastyczną podczas tworzenia ilustracji,
- omawia wybrany obraz pod kątem zastosowanego rodzaju kompozycji,
- tłumaczy, na czym polega perspektywa przedstawiona na obrazie,
- dobiera rodzaj perspektywy do tematu wykonywanej pracy, wykorzystując w praktyce wiedzę teoretyczną,
- realizuje proste projekty w dziedzinie sztuki użytkowej,
- wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym,
- określa rolę środków wyrazu, które zastosował w pracy plastycznej,
- prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy,
- zachowuje koncentrację podczas lekcji,
- uczestniczy aktywnie w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów,
- organizuje poprawnie swoje miejsce pracy,
- efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą,
- utrzymuje w porządku swój warsztat



|   |  |
|---|--|
|   | <p>pracy,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.</li> </ul>  |
| <p><b>Wymagania dopełniające</b></p> <p>Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę bardzo dobrą.</p> | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dyskutuje na temat roli sztuki w życiu człowieka,</li> <li>• wymienia nazwiska najwybitniejszych artystów polskich i zagranicznych (malarzy, rzeźbiarzy, architektów),</li> <li>• zdobywa z różnych źródeł (internet, lokalna prasa, dostępne książki) informacje na temat artystów tworzących w regionie,</li> <li>• wymienia placówki kultury znajdujące się w rodzinnej miejscowości lub najbliższej okolicy oraz wyjaśnia, czym się one zajmują,</li> <li>• omawia rolę muzeów w procesie edukacji społeczeństwa,</li> <li>• wykazuje się rozległą wiedzą na temat polskich zabytków,</li> <li>• rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury,</li> <li>• określa funkcje wybranych dzieł oraz wskazuje cechy wyróżniające je spośród innych tekstów kultury z danej epoki,</li> <li>• posługuje się w swoich wypowiedziach podstawowymi terminami z poszczególnych dziedzin sztuki,</li> <li>• bierze aktywny udział w dyskusji dotyczącej podobieństw i różnic między poszczególnymi dziedzinami sztuki,</li> <li>• porównuje wybrane dzieła plastyczne pod kątem użytych w nich środków wyrazu plastycznego,</li> <li>• omawia wybrane przykłady wytworów sztuki ludowej pod względem ich formy i użytego materiału,</li> <li>• opisuje tradycje podtrzymywane w swoim regionie,</li> <li>• wylicza różnice między malarstwem realistycznym a malarstwem</li> </ul> |

abstrakcyjnym,

- określa cechy rzeźb należących do różnych rodzajów na podstawie wybranych przykładów,
- opowiada o wybranej zabytkowej budowli i charakteryzuje jej funkcje,
- analizuje wybrane wytwory wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego pod kątem ich funkcjonalności i estetyki,
- omawia elementy dzieła plastycznego (kompozycja, światłocien, perspektywa, barwa) widoczne na wybranych fotografiach,
- określa gatunek filmu na podstawie zaprezentowanego fragmentu,
- świadomie korzysta z narzędzi sztuki nowych mediów (programy graficzne itp.) w swojej działalności twórczej,
- przestrzega praw autorskich,
- potrafi właściwie wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną we własnej twórczości,
- operuje sprawnie wybraną techniką plastyczną,
- wykonuje oryginalne i pomysłowe prace zgodne z podanym tematem,
- wybiera technikę odpowiednią dla najlepszego wyrażenia tematu i analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych,
- tworzy prace, ujawniając bogatą wyobraźnię i zręcznie wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne oraz fakturę podłoża,
- realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, stosując m.in. narzędzia i wytwory multimedialne,
- posługuje się biegle poszczególnymi środkami wyrazu plastycznego,
- stosuje plamy walorowe w celu ukazania w rysunku światłocienia na przedmiotach,
- dokonuje ekspresji uczuć i nastrojów w pracy plastycznej za pomocą odpowiednio dobranych środków

|   |  |
|---|--|
|   | <p>plastycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• wykorzystuje umiejętnie różne rodzaje perspektywy w celu ukazania przestrzeni na płaszczyźnie,</li> <li>• analizuje własną pracę pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego,</li> <li>• bierze udział w konkursach plastycznych przeprowadzanych na terenie szkoły lub poza nią,</li> <li>• prowadzi zeszyt przedmiotowy systematycznie i estetycznie,</li> <li>• jest aktywny podczas lekcji, z zaangażowaniem dyskutuje o prezentowanych obiektach,</li> <li>• organizuje swoje miejsce pracy, przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia,</li> <li>• efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą,</li> <li>• utrzymuje w porządku swój warsztat pracy zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,</li> <li>• przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.</li> </ul> |
| <p><b>Wymagania wykraczające</b></p> <p>Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę celującą.</p> | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• wykazuje szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi,</li> <li>• uzasadnia swoje upodobania estetyczne,</li> <li>• ciekawie opowiada o zabytkach swojego regionu,</li> <li>• gromadzi dodatkowe wiadomości związane z plastyką,</li> <li>• kolekcjonuje reprodukcje dzieł plastycznych i książki o sztuce,</li> <li>• wykazuje znajomość literatury przedmiotu wykraczającą poza materiał omawiany na lekcjach,</li> <li>• orientuje się w wydarzeniach plastycznych odbywających się w kraju i na świecie (wystawy, konkursy, biennale),</li> <li>• uczęszcza do galerii, muzeów itp.,</li> </ul>   |

- wymienia nazwiska wybitnych artystów działających w jego miejscowości lub regionie,
- ocenia znaczenie twórczości wybranego artysty i jego zasługi dla środowiska lokalnego, regionu, kraju, świata,
- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza treści wymienione w programie nauczania,
- bierze czynny udział w zajęciach plastycznych,
- analizuje prezentowane obiekty pod kątem ich treści, formy i emocjonalnego oddziaływania,
- wykonuje prace dodatkowe będące uzupełnieniem treści poznanych na lekcji (opracowuje referaty traktujące o zagadnieniach poruszanych w literaturze przedmiotu, wykonuje pomoce dydaktyczne itp.),
- wykorzystuje zdobytą wiedzę teoretyczną w pozalekcyjnych działaniach plastycznych
- aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły (gazetki szkolne, dekoracje okolicznościowe) i regionu,
- zdobywa nagrody na konkursach plastycznych,
- wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy (nowatorska forma, wzbogacona materiałem ilustracyjnym i teoretycznym),
- przygotowuje się systematycznie do zajęć,
- utrzymuje wzorowy porządek na swoim stanowisku pracy, zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,
- przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

Plastyka w klasie IV to pierwszy kontakt dziecka z teorią sztuki, twórczością artystyczną oraz posługiwaniem się technikami plastycznymi. Uczniowie poznają podstawowe elementy języka sztuki, takie jak: linia, kontur, plama barwna, gama barw, faktura, kompozycja, światłocien, perspektywa. Podejmują działania plastyczne związane z poznawaniem poszczególnych zagadnień, uczą się krytycznie oceniać świat bogaty w przeróżne twory sztuki i kultury. Ćwiczenia praktyczne wykonywane będą przy użyciu różnorodnych technik plastycznych, szczególnie rysunkowych i malarskich. Uczniowie na lekcjach plastyki rozwijają wyobraźnię i postawę twórczą.

Uczeń:

- wskazuje i opisuje elementy abecadła plastycznego w najbliższym otoczeniu,
- określa rolę plastyki w najbliższym otoczeniu.
- określa, jakie przedmioty można nazwać dziełami sztuki,
- wymienia dziedziny sztuki,
- wyjaśnia, gdzie można oglądać dzieła sztuki,
- odszukuje w swoim otoczeniu ciekawe przykłady malowideł, dzieł architektonicznych i obiektów sztuki użytkowej
- wymienia rodzaje i kierunki linii,
- podaje przykłady zastosowania odmiennych rodzajów linii w rysunku,
- podejmuje próby różnicowania linii i punktów w działaniach plastycznych,
- wyjaśnia, czym jest kontur,
- tłumaczy, na czym polega kontrast w rysunku,
- wymienia cechy wytworów sztuki prehistorycznej,
- podaje przykłady dzieł sztuki prehistorycznej,
- tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką prehistoryczną,
- określa charakter wybranych plam (np. pod względem ich krawędzi i powierzchni), - tworzy różne rodzaje plam,
- wymienia cechy wytworów sztuki starożytnego Egiptu,
- podaje przykłady dzieł sztuki starożytnego Egiptu,
- wyjaśnia, czym są barwy czyste,
- wskazuje barwy czyste w najbliższym otoczeniu,
- rozpoznaje barwy podstawowe i pochodne
- podaje sposoby otrzymywania poszczególnych barw pochodnych.
- wymienia pary barw dopełniających,
- klasyfikuje daną barwę do odpowiedniego rodzaju barw – czystych lub złamanych,
- podaje sposoby otrzymywania wybranych barw złamanych,
- uzyskuje kilka barw złamanych oraz powstałych ze zmieszania par barw dopełniających,
- wymienia barwy ciepłe i zimne,
- wymienia rodzaje technik rysunkowych,

- nazywa podstawowe narzędzia rysunkowe,
- stosuje w działaniach plastycznych różne narzędzia i podłoża rysunkowe,
- wyjaśnia, czym jest pigment,
- wymienia nazwy podstawowych rodzajów farb i technik malarskich,
- wymienia typowe narzędzia i podłoża wykorzystywane w technice akwarelowej.
- wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technikach temperowej i plakatowej oraz w gwaszu,
- omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w technikach temperowej i plakatowej oraz w gwaszu,
- wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technice pastelowej,
- podaje rodzaje pasteli, - wykonuje pracę w technice pasteli olejnych,
- omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w technikach akrylowej i olejnej,
- wymienia cechy wytworów sztuki antycznej,
- podaje przykłady dzieł sztuki starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu,
- wyjaśnia, czym są techniki mieszane,
- wymienia rodzaje technik mieszanych,
- określa, na czym polegają wybrane techniki mieszane
- wyjaśnia, czym jest sgraffito,
- stosuje technikę wydrapywanki,
- wyjaśnia, czym jest kolaż,
- wymienia niektóre materiały stosowane w kolażu,
- tworzy prace plastyczne zgodne z tematem zajęć.

## **PLASTYKA KLASA V - WYMAGANIA EDUKACYJNE**

W klasie V uczniowie poznają kolejne elementy języka sztuki, takie jak: kontrasty barwne, kompozycja plastyczna i jej rodzaje, faktura, perspektywa. Uczą się rozróżniać tradycyjne dziedziny sztuk plastycznych, takie jak malarstwo, rysunek, rzeźba, architektura i grafika, a także zgłębiać ich ewolucję na przestrzeni dziejów. W trakcie zajęć będą angażować się w działania plastyczne, które pozwolą im lepiej zrozumieć te dziedziny. Praktyczne ćwiczenia będą obejmowały różnorodne techniki malarskie i rysunkowe, a także elementy rzeźby i grafiki (technika frotażu).

Uczeń:

- podaje przykłady powiązań między sztukami plastycznymi a innymi dziedzinami sztuki,
- wymienia miejsca gromadzące dzieła sztuki,
- wyjaśnia, czym jest walor,
- podaje sposoby zmieniania waloru,

- stosuje w swojej pracy barwy zróżnicowane walorowo
- wyjaśnia, czym jest gama barwna,
- wymienia i charakteryzuje rodzaje gam barwnych,
- tłumaczy, czym jest kolor lokalny, i wskazuje kilka przykładów w najbliższym otoczeniu,
- wyjaśnia, czym jest tonacja,
- określa gamę barwną i tonację wybranych obrazów,
- tłumaczy, na czym polega kontrast barwny,
- rozróżnia i rozpoznaje na reprodukcjach różnorodne kontrasty kolorystyczne,
- posługuje się wybranym kontrastem barwnym w działaniach plastycznych,
- sytuuje epokę średniowiecza w czasie,
- wymienia cechy wytworów sztuki średniowiecznej,
- podaje przykłady dzieł sztuki romańskiej i gotyckiej,
- wyjaśnia, czym jest faktura,
- określa rodzaje różnych powierzchni na przykładach z najbliższego otoczenia,
- podaje poznane przykłady otrzymywania faktury w działaniach plastycznych,
- przedstawia przykłady faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie,
- uzyskuje w pracy fakturę poprzez odcisnięcie przedmiotu, zastosowanie frotażu lub użycie form o określonych powierzchniach,
- wyjaśnia, czym jest forma,
- wyodrębnia i określa kształty przedmiotów z najbliższego otoczenia,
- zaznacza w działaniach plastycznych kształty przedmiotów o prostej budowie,
- tłumaczy, jaka jest różnica między formą płaską a przestrzenną,
- tłumaczy, na czym polega kontrast form w dziele sztuki,
- wyjaśnia, czym są proporcje form w dziele sztuki,
- posługuje się kontrastem form w działaniach plastycznych,
- wymienia cechy wytworów sztuki renesansowej,
- podaje przykłady dzieł sztuki renesansowej,
- planuje kolejne etapy swojej pracy,
- wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji,
- wyjaśnia, czym jest kompozycja,
- wskazuje przykłady kompozycji centralnej w najbliższym otoczeniu,
- rozpoznaje kompozycję centralną w dziele sztuki,
- wymienia niektóre cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej,
- wskazuje przykłady kompozycji symetrycznej w najbliższym otoczeniu,
- rozpoznaje układy symetryczne i asymetryczne na płaszczyźnie oraz w przestrzeni,
- wymienia cechy kompozycji otwartej i zamkniętej,
- wskazuje przykłady kompozycji otwartej i zamkniętej w najbliższym otoczeniu,

- omawia cechy kompozycji statycznej i dynamicznej,
- podaje przykłady kompozycji statycznej i dynamicznej w najbliższym otoczeniu,
- wymienia elementy i układy tworzące kompozycję dynamiczną i statyczną,
- wskazuje przykłady kompozycji statycznej i dynamicznej w reprodukcjach wybranych dzieł,
- wymienia cechy wytworów sztuki barokowej,
- podaje przykłady dzieł sztuki baroku,
- tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką baroku.
- wymienia cechy wytworów sztuki klasycystycznej,
- podaje przykłady dzieł sztuki klasycyzmu,
- wskazuje układy rytmiczne w najbliższym otoczeniu,
- rozpoznaje kompozycję rytmiczną w dziele sztuki,
- wyjaśnia, czym się charakteryzuje kompozycja rytmiczna,
- podaje przykłady różnych układów form w naturze,
- stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.

## **PLASTYKA KLASA VI - WYMAGANIA EDUKACYJNE**

W klasie VI uczniowie doskonają poznane elementy języka sztuki, takie jak: linia, kształt, plama barwna, gama barw, światłocien, walor, kompozycja, faktura, perspektywa i jej rodzaje. W klasie VI uczniowie kontynuują poznawanie tradycyjnych obszarów sztuk plastycznych, takich jak malarstwo, rysunek, grafika, architektura i sztuka użytkowa. Uczą się różnorodnych technik artystycznych, które są wykorzystywane w tych dziedzinach.

Uczeń:

- wyjaśnia, czym się różni oryginalne dzieło sztuki od kopii i reprodukcji, tłumaczy, czym jest falsyfikat,
- wskazuje, w jaki sposób można korzystać z dzieł sztuki,
- definiuje plagiat i piractwo,
- tłumaczy, czym jest światłocien,
- określa, jaka jest rola światłocienia w rysunku, malarstwie i grafice,
- wyjaśnia, w jaki sposób można ukazać światłocien w rysunku, malarstwie i grafice,
- wyjaśnia, czym jest perspektywa,
- tłumaczy, na czym polega stosowanie perspektywy,
- wymienia cechy perspektywy rzędowej i kulisowej,
- podaje przykłady układów kulisowych z najbliższego otoczenia,
- wskazuje na reprodukcjach wybranych dzieł perspektywę rzędową i kulisową,



- podaje główne elementy perspektywy zbieżnej,
- wyjaśnia, na czym polega stosowanie perspektywy zbieżnej,
- wymienia rodzaje perspektywy zbieżnej,
- stosuje podstawowe zasady tworzenia perspektywy zbieżnej w działaniach plastycznych,
- podaje cechy perspektywy powietrznej i barwnej,
- wyjaśnia, na czym polega stosowanie perspektywy powietrznej i barwnej,
- wymienia barwy, które tworzą pierwszy plan przedstawienia w perspektywie barwnej oraz jego dalsze plany,
- dopasowuje kolory pod względem ich temperatury,
- podaje cechy perspektywy aksonometrycznej i umownej
- charakteryzuje rysunek jako dziedzinę sztuki,
- wymienia narzędzia rysunkowe,
- podaje rodzaje rysunku,
- wskazuje elementy abecadła plastycznego wykorzystywane w rysunku,
- charakteryzuje malarstwo jako dziedzinę sztuki, wymienia główne techniki malarskie,
- odróżnia obraz realistyczny od dzieła abstrakcyjnego,
- rozpoznaje na przykładowych reprodukcjach dzieł wybrane tematy malarstwa,
- omawia wybrany rodzaj malarstwa,
- stosuje różne narzędzia malarskie,
- sytuuje impresjonizm i symbolizm w czasie, wymienia typowe cechy obrazów zaliczanych do impresjonizmu i symbolizmu,
- podaje przykłady dzieł sztuki impresjonistycznej i symbolistycznej,
- charakteryzuje grafikę jako dziedzinę sztuki,
- wymienia narzędzia stosowane w grafice,
- podaje środki wyrazu plastycznego stosowane w grafice,
- wskazuje dwa podstawowe rodzaje grafiki,
- tłumaczy, czym jest matryca,
- wyjaśnia różnicę między drukiem wypukłym a wklęsłym,
- podaje przykłady grafiki użytkowej z najbliższego otoczenia,
- charakteryzuje rzeźbę jako dziedzinę sztuki,
- wymienia materiały i narzędzia wykorzystywane w rzeźbiarstwie,
- podaje rodzaje rzeźby,
- wyjaśnia termin *relief*,
- charakteryzuje architekturę jako dziedzinę sztuki,
- wymienia rodzaje architektury ze względu na jej funkcje,
- podaje przykłady architektury o różnym przeznaczeniu, występujące w okolicy,
- wyjaśnia termin: *urbanistyka*,

- określa funkcje oglądanej budowli,
- sytuuje w czasie początek nowoczesnej architektury,
- wymienia typowe cechy nowoczesnej architektury,
- podaje przykłady dzieł nowoczesnej architektury,
- tłumaczy, czym jest sztuka użytkowa,
- wyjaśnia terminy *design* i *ergonomia*,
- wylicza środki wyrazu sztuki użytkowej,
- określa, czym są wzornictwo przemysłowe i rzemiosło artystyczne,
- omawia etapy tworzenia dzieł sztuki użytkowej,
- wymienia przykłady wytworów sztuki użytkowej z codziennego życia,
- sytuuje styl secesyjny w czasie,
- wymienia typowe cechy wytworów sztuki secesyjnej,
- podaje przykłady dzieł sztuki secesyjnej,
- tworzy prace plastyczne zgodne z tematem zajęć.

## **PLASTYKA KLASA VII -WYMAGANIA EDUKACYJNE**

W klasie VII uczniowie mają okazję pogłębiać swoją wiedzę na temat różnych aspektów sztuki. Rozróżniają tradycyjne dziedziny sztuk plastycznych, takie jak malarstwo, rysunek, rzeźba, grafika i architektura. Mają także możliwość zgłębienia historii i ewolucji tych dziedzin na przestrzeni wieków. Zapoznają się z zabytkami oraz twórcami, szczególnie analizując sztukę nowoczesną (kubizm, abstrakcjonizm, pop art, surrealizm, abstrakcjonizm i dadaizm) i współczesną. W ramach zajęć wykonują prace artystyczne, czerpiąc inspirację z dzieł znanych artystów. Poza tym poznają nowe środki wyrazu plastycznego, takie jak fotografia, instalacje i happeningi. W trakcie lekcji podejmują działania związane z poszczególnymi zagadnieniami plastycznymi, wykorzystując różnorodne techniki artystyczne. Tematy i narzędzia plastyczne proponowane podczas zajęć pozwalają uczniom eksperymentować i wykorzystywać nietuzinkowe rozwiązania. Lekcje plastyki stymulują rozwijanie wyobraźni i twórczości artystycznej uczniów.

Uczeń:

- tłumaczy, czym są sztuka elitarna, sztuka popularna i sztuka ludowa,
- wskazuje główne różnice między sztuką elitarną, sztuką popularną i sztuką ludową,
- wyjaśnia, czym jest skansen,
- podaje przykłady sztuki ludowej,
- wymienia epoki w historii sztuki,
- wylicza nowe zjawiska w sztuce początku XX w.,
- określa, czym jest abstrakcja,

- krótko charakteryzuje sztukę współczesną,
- sytuje nurty sztuki nowoczesnej w czasie
- wymienia najważniejsze cechy poznanych kierunków,
- wskazuje przykładowych twórców reprezentujących prądy nowoczesne oraz ich dzieła,
- tłumaczy, czym jest fotografia,
- wyjaśnia znaczenie podstawowych terminów związanych z fotografią,
- wylicza rodzaje fotografii, podaje, jakie są zastosowania fotografii,
- odpowiada, kim jest fotografik, wymienia tematy fotografii,
- wskazuje środki wyrazu typowe dla fotografii,
- sytuje dadaizm i surrealizm w czasie,
- wymienia najważniejsze cechy poznanych kierunków,
- wskazuje przykładowych twórców reprezentujących dadaizm i surrealizm oraz ich wybrane dzieła,
- tłumaczy, czym jest film,
- wyjaśnia znaczenie podstawowych terminów związanych z filmem,
- wymienia środki wyrazu typowe dla filmu, odpowiada, czym jest plan filmowy,
- wyjaśnia, czym są asamblaż, instalacja, wideoinstalacja,
- wymienia przykłady nietypowych materiałów wykorzystywanych w sztuce najnowszej,
- wylicza środki wyrazu typowe dla nowych form sztuki,
- wyjaśnia, czym są happening i performance,
- podaje przykłady działań możliwych do zrealizowania w ramach happening i performance'u,
- omawia rolę artysty i odbiorcy w happeningu i performansie,
- przedstawia, kim był Tadeusz Kantor,
- wymienia środki wyrazu typowe dla sztuki akcji,
- wyjaśnia, czym są media, nowe media i multimedia,
- wylicza główne rodzaje i przykładowe cechy dzieł sztuki nowych mediów,
- podaje wybrane narzędzia i techniki charakterystyczne dla sztuki nowych mediów,
- wymienia środki wyrazu typowe dla twórczości multimedialnej,
- podaje, od jakich czynników zależy odbiór prac artystycznych,
- wyróżnia dyscypliny sztuk plastycznych z uwzględnieniem podziału na dzieła płaskie i przestrzenne,
- wymienia poznane środki plastyczne i wykorzystuje ich nazwy w opisie dzieł,
- przyporządkowuje techniki i materiały do dziedzin sztuki,
- z pomocą nauczyciela opisuje wybrane dzieło sztuki,
- tłumaczy, czym jest tworzenie z natury,
- wyjaśnia, czym są szkic i plener,
- definiuje portret, martwą naturę i pejzaż,

- ocenia pracę własną oraz grupy,
- tworzy zgodnie z omawianym tematem, wykorzystując wiedzę plastyczną.

Opracowała

Marcjanna Wysocka